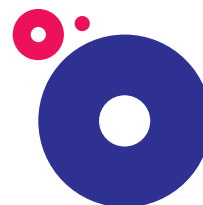

Folkeoplysnings Telt

Bestyrelsens beretning 2023

Dansk
Folkeoplysnings
Samråd

Indhold

Forord v/Per Paludan Hansen	3
Interessevaretagelse: Ny retning for kulturpolitikken	4
Folkeoplysningens dag og pris: March mod Ensomhed vandt Folkeoplysningens Pris	6
Interessevaretagelse: DFS høstede vigtig sejr i sag om bank-bøvl	8
VEU: Trepartsaftale tilgodeså folkeoplysningen	10
Omdømme: Hvad tænker du, når der bliver sagt "folkeoplysning?"	12
Unge: Unge finder vej i livet i folkeoplysningen	14
Resten: ... og mange andre aktiviteter	17
Organisationen	22
Medlemsliste	24
Bestyrelsesmedlemmer	25
Netværk og repræsentationer	26

Om årets beretning

Beretningen består af en række artikler, der hver især sætter fokus på de vigtigste dele af vores arbejde.

Økonomipapirer, forslag og andre bilag til repræsentantskabsmødet udsendes særskilt.

Redaktion: Lisa Ioannou og
Frederik Thorkild Bjerglund Madirazza
Layout: Rikke Saabye
Forsidefoto: DFS

Forord

Tidstro folkeoplysning

"Kom og Syng" i Struer i vest har bankernes krav tvunget de frivillige i knæ.

"Vi kan nærmest ikke trække vejret, uden at vi skal skrive det ned og dokumentere det," lød det for eksempel i avisen fra formanden for vennekredsen på Enggård Centret om bankens mange dokumentationskrav.

DFS har længe kæmpet for at lette foreningernes møde med bankerne. 2023 blev året, hvor vi fik en vigtig sejr i den kamp. Politikerne lyttede til vores og vores samarbejdspartneres bekymringer.

Fx har erhvervsminister, Morten Bødskov, og kulturminister, Jakob Engel-Schmidt, lanceret planer om at etablere en 'basal betalingskonto', der skal styrke foreningers mulighed for at få en bankkonto. Hvis det bliver skruet rigtigt sammen, kan det blive et vigtigt skridt på vejen mod at mindske de bureaukratiske byrder.

Men vi er ikke i mål endnu. DFS kæmper videre – både med at gøre opmærksom på problemet, men også med at præsentere politikerne for de rigtige løsninger.

Det handler bl.a. om, hvordan de alt for høje bankgebyrer reguleres, og hvordan sagsbehandlingstiden bliver forkortet, når en forening skal have en konto eller fx skifte kasserer.

Ny strategi i en hastigt forandrende verden

Krav fra banken var ikke noget, foreningerne bøvlede med, da Grundloven blev underskrevet for præcis 175 år siden, og Danmark fik indført demokrati, ytringsfrihed, foreningsfrihed og meget andet af folkeoplysningens arvesølv.

Folkeoplysning er i dag noget andet, end da begrebet så dagens lys. Ja, bare i forhold til for få år siden. For verden ændrer sig konstant og hastigt.

Derfor skal vi i DFS og i den folkeoplysende familie også udvikle os. Det er blandt andet derfor, at DFS' bestyrelse i januar lancerede en ny strategi ved navn "Folkeoplysning for samtiden og fremtiden."

Strategien er bygget op omkring tre strategiske hovedtemaer. Det første tema sætter fokus på, at DFS vil fremme folkeoplysningens arbejde med den folkelige grønne omstilling.

Det andet tema har fokus på, at DFS vil fremme folkeoplysningens arbejde med sundhed og mental trivsel – især blandt unge.

I det tredje og sidste tema vil DFS fremme folkeoplysningens bidrag til menneskers livslange læring og fleksible adgang til uddannelse og arbejdsliv.

Hvis vi i DFS skal lykkes med at sikre gode rammevilkår for vores medlemmer og styrke folkeoplysningens relevans i samfundet og for borgerne, så kræver det, at vi taler tydeligt ind i de dagsordener, der fylder i det samfund, som vi er en del af.

Strategien sætter retningen for de mange aktiviteter og indsats, som vi hver dag arbejder for, skal gøre gavn for vores medlemmer, så vi sammen kan bringe folkeoplysningen ind i fremtiden.

En strategi, der forholder sig til nogle af de største og mest komplekse dagsordener, som vores samfund står over for, er med til at sikre, at folkeoplysningen beholder sin relevans. Det er tidstro folkeoplysning.

Per Paludan Hansen, formand

Ny retning for kulturpolitikken

Regeringen vil lancere en ny kulturpolitik, der skal sætte retningen for kulturen og folkeoplysningen i mange år frem. DFS har budt ind med pejlemærker for den nye politik.

SVM-regeringen har et ønske om, at kulturens stilling skal højnes i samfundet, og at kulturdebatten skal fylde mere.

Som led i denne ambition lancerede kulturminister, Jakob Engel-Schmidt, en ny kulturpolitisk redegørelse i maj 2023 for at starte en debat om, hvor dansk kulturliv står i dag. Redegørelsen, der er den første af sin slags i 25 år, skal danne grundlag for udarbejdelsen af en ny kulturpolitik.

I forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen gjorde DFS Kulturministeriet opmærksom på, at den nye kulturpolitik bør bl.a. se nærmere på en modernisering af Folkeoplysningsloven, så folkeoplysningen kan blive tilgængelig for flere borgere på tværs af landet.

Derudover gjorde DFS ministeriet opmærksom på de perspektiver, der ligger i at styrke de lokale partnerskaber mellem kommunerne og de folkeoplysende aktører. Endelig gjorde DFS også opmærksom på, at der er behov for at mindske foreningslivets bureaukratiske byrder.

Det bøvlede bureaukrati

Sidstnævnte tema om afbureaukratisering har DFS arbejdet intensivt med igennem hele 2023.

DFS har ved flere lejligheder været i dialog med Kulturministeriet og Kommunernes Landsforening, KL, om, hvordan staten og kommunerne kan mindske det virvar af forskellige regler og bureaukratisk bøvvl, som folkeoplysende skoler og foreninger bliver mødt af i deres daglige virke.

Vi har bl.a. foreslået, at man styrker det kommunale samarbejde med civilsamfundet – fx via en strømning af modellen for indsendelse af regnskaber til kommunerne og via mere lempelige regler for afholdelse af events, der kræver mange myndighedsgodkendelser.

Møder på Christiansborg

2023 bød også på lang række af de klassiske 'kaffemøder' med politikere på tværs af de politiske partier. I februar mødtes DFS-formand, Per Paludan Hansen, med kulturministeren til en snak om de bureaukratiske byrder i bankerne og kommunerne, behovet for en revision af Folkeoplysningsloven og udfordringerne med moms på folkeoplysende aktiviteter.

Her anerkendte ministeren folkeoplysningens vigtige rolle i samfundet, og han var særligt opmærksom på udfordringerne med de bureaukratiske byrder, som også er nævnt i regeringsgrundlaget.

I løbet af efteråret mødtes vi også med kulturordførere fra Socialdemokratiet, Moderaterne, Enhedslisten, Venstre, Danmarksdemokraterne, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti.

Her drøftede vi bl.a. den kommende kulturpolitik, en revision af Folkeoplysningsloven, behovet for afbureaukratisering, og hvordan vi kan fremme folkeoplysningens bidrag til den grønne omstilling, livslang læring og menneskers sundhed og trivsel.

Oplysning om EU

DFS har derudover været i dialog med Kulturministeriet om at skabe bedre rammer for de organisationer, der arbejder med oplysning om Europa og EU.

Her er DFS indgået i et tæt samarbejde med vores medlemmer Oplysningsforbundet Demokrati i Europa (DEO), Europabevægelsen og Nyt Europa, som alle arbejder for at fremme danskernes viden om Europa og EU via midler fra Europa-Nævnets puljer.

Det politiske arbejde og dialogen med DFS' medlemmer, ministeriet og KL om de nævnte temaer fortsætter i 2024.

Jakob Engel-Schmidt gjorde i 2023 status med den første kulturpolitiske redegørelse i 25 år. Foto: Kulturministeriet, Nanna Reimers.

Foto: Folketinget / David Kahr High

March mod Ensomhed vandt Folkeoplysningens Pris

Det var et stærkt felt af nominerede, der var i spil til at vinde Folkeoplysningens Pris 2023. Det blev initiativet March Mod Ensomhed, der løb med prisen, som DFS har stiftet for at fejre folkeoplysningen og den sammenhængskraft, som folkeoplysning skaber i vores samfund.

For andet år i træk uddelte DFS Folkeoplysningens Pris. Vinderen blev March mod Ensomhed. Konceptet for det landsdækkende initiativ er enkelt og stærkt symbolsk på samme tid: Stifteren, Patrick Cakirli, må kun gå fremad, hvis han har nogen at følges med. Er han alene, skal han stå stille.

Hvert år går Patrick Cakirli og hans 'March mod Ensomhed' op mod 2000 kilometer gennem Danmark for at sætte fokus på og bekæmpe sin egen og andres ensomhed.

Det er et eksempel på et ekstraordinært folkeoplysende tiltag, der med stor gennemslagskraft har udviklet folkeoplysningen og skabt nye fællesskaber, og det er grunden til, at March mod Ensomhed løb med Folkeoplysningens Pris 2023.

At prisen havde stor betydning for og gjorde stifteren Patrick Cakirli glad var ikke til at overse, da DFS i oktober kårede vinderen til den årligt tilbagevendende DFS-konference Folkeoplysningens Dag:

"Jeg kan ikke beskrive med ord, hvor meget det betyder for mig (...) Jeg er tidligere anbragt, jeg har lidt mange nederlag og svigt og ensomhedsfølelsen har været en ufrivillig følgesvend gennem det meste af mit liv – og jeg ved, at jeg ikke er alene," lød det Patrick Cakirli.

"Det estimeres, at op mod 600.000 mennesker i Danmark hvert år føler sig svært ensomme. Det er ikke i orden, og det forsøger vores bestyrelse og jeg at gøre noget ved. (...) Tusind tak til alle, som gennem årene har støttet op om vores arbejde mod ensomhed. Vi ville ikke stå her i dag, havde det ikke været for dem," fortsatte han.

I juryens valg af en vinder, blev der bl.a. lagt vægt på marchens evne til at udvikle nye og inkluderende fællesskaber:

"March mod Ensomhed viser os, at det ikke kun er politikerne på Christiansborg, der kan gøre noget ved samfundets store problemer. Det kan civilsamfundet også – i fællesskab. De sidste par år har tusindvis af mennesker vandret med Patrick gennem landet og brudt tabuet om ensomhed. Det gør de i et fællesskab, som kan rumme alle – også dem, som mærker konsekvenserne af at stå udenfor meningsfulde og nære sociale sammenhænge. Derigennem huskes vi på, at vi kun kan løse ensomhedsproblemet med hinandens hjælp," lød det blandt andet i juryens motivation.

Vinderen blev udvalgt af en jury bestående af Bernhard Trier Frederiksen fra Oplysningsforbundet Fora, Søren Børsting fra Højskolerne, Adam Meinertz fra Folk & Sikkerhed, Pia Sverdrup-Jensen fra Dansk Amatør Orkester Samvirke, Annemarie Balle fra Folkevirke og Frederik Thorkild Bjerglund Madirazza fra DFS.

March mod Ensomhed var en del af et stærkt felt af nominerede.

De fire andre nominerede var:

- Højskolerne var nomineret for deres bæredygtighedsprojekt 'Peoples Future Lab', der bl.a. uddanner unge højskoleelever til at initiere bæredygtighedsprojekter i deres lokalområder.
- Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO) var nomineret til prisen for deres projekt 'DEO ung', der engagerer frivillige unge i EU-debatten.
- Den selvorganiserede forening, Pannahouse, var nomineret for deres kulturelle panna-fodboldsbevægelse, der er målrettet foreningsuvante unge.
- Foreningen 'Dragskolen' er nomineret for deres undervisningsforløb for unge, der vil dygtiggøre sig i drag og scenekunst mm., som de har udbudt i samarbejde med AOF Storkøbenhavn.

FOLKEOPLYSNINGENS DAG

Folkeoplysningens pris blev uddelt på Folkeoplysningens Dag, som DFS inviterer til hvert år i oktober. Her bringer DFS folkeoplysende aktører fra hele landet sammen med det formål, at de skal inspirere hinanden til at udvikle folkeoplysningen.

I 2023 blev Folkeoplysningens Dag afholdt i Kulturhus Bunkeren i Aarhus under temaet 'Handlemod og partnerskaber'. Her kunne deltagerne bl.a. møde:

- Olav Hesseldahl, direktør hos Det Politiske Akademi og Grundlovsfesten.
- Jesper Mørk Hovgaard, adm. direktør og partner hos Partnerskabshuset Krydsfelt.
- Torben Stenstrup, formand for DOF og forfatter til 'Den attraktive forening'.

Også i 2024 afholder DFS Folkeoplysningens Dag, hvor der kåres en vinder af Folkeoplysningens Pris.

Øverst: Det var et stærkt felt, der var i opløbet til at vinde Folkeoplysningens Pris. Det var March mod Ensomhed, der løb med sejren.

Nederst: Folkeoplysningens Dag er en anledning for DFS til at samle folkeoplysende aktører fra hele landet.

Kulturminister Jakob Engel-Schmidt (M) og erhvervsminister Morten Bødskov (S) offentliggjorde, at de vil udarbejde et lovforslag om en basal betalingskonto til foreninger og mindre virksomheder. Foto: Erhvervsministeriet

Interessevaretagelse

DFS høstede vigtig sejr i sag om bank-bøvl

Kampen mod bøvl og bureaukrati, når foreninger vil oprette en bankkonto, nåede en milepæl, da regeringen lancerede et nyt udspil, der skal styrke retten til en basal bankkonto for bl.a. foreninger.

Det var en foreløbig kulmination på tre års hårdt arbejde, da regeringen på et pressemøde i slutningen af november offentliggjorde, at de nu tager initiativ til en lov, der skal gøre det nemmere og billigere for foreninger at få oprettet en bankkonto. Det var tre års indsats fra DFS og flere gode kolleger i de andre danske foreningsorganisationer, der bar frugt.

Kulturminister Jakob Engel-Schmidt (M) og erhvervsminister Morten Bødskov (S) offentliggjorde, at de vil udarbejde et lovforslag om en basal betalingskonto til foreninger og mindre virksomheder.

Med forslaget imødekommer ministrene et stort problem for foreninger, som i dag oplever, at banker afviser at åbne en konto til dem. Ofte bliver

foreningerne nødt til at bruge meget tid på at gå fra bank til bank, før det lykkes. Tid, der går fra det, som de brænder for; at skabe spændende aktiviteter og meningsfulde fællesskaber for andre mennesker.

Derfor har DFS sammen med de øvrige foreningsorganisationer kæmpet for en lovgivning, der sikrer foreninger ret til en konto.

”Det er dejligt, at et intenst arbejde med alle parter – ikke mindst de to ministerier – fører til konkret lovgivning. Jeg glæder mig også over, at ministrene vil styrke foreningernes mulighed for at få adgang til en bankkonto,” udtalte DFS-formand, Per Paludan Hansen, i forbindelse med lanceringen af lovforslaget.

”DET ER DEJLIGT, AT ET INTENST ARBEJDE MED ALLE PARTER – IKKE MINDST DE TO MINISTERIER – FØRER TIL KONKRET LOVGIVNING. JEG GLÆDER MIG OGSÅ OVER, AT MINISTRENE VIL STYRKE FORENINGERNES MULIGHED FOR AT FÅ ADGANG TIL EN BANKKONTO.”

Per Paludan Hansen, formand, DFS

Hvidvaskreglerne skyder gråspurve med kanoner

Selvom forslaget om en basal betalingskonto var et vigtigt skridt på vejen mod at mindske det bureaukratiske bøvl, så fjerner kontoen ikke de skrappe dokumentationskrav fra banker, der følger af loven om hvidvask og terrorfinansiering – populært kaldet ’Hvidvaskloven’.

DFS bakker naturligvis op om lovens intention om at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. Men det er afgørende, at indgrebene står mål med effekten.

Derfor var det også vand på DFS’ mølle, da tal fra Rigsadvokaten i september 2023 viste, at ingen

foreninger er blevet sigtet for terrorfinansiering og hvidvask siden 2018. Selvom der var en række forbehold i tallene, bekræftede de blot, at store dele af foreningslivet rammes uforholdsvist hårdt af bankernes dokumentationskrav.

Tallene viser, at der er brug for en anden tilgang. I stedet for at skyde med spredehagl, burde man gå mere målrettet til værks og rette skytset mod de steder, hvor risikoen er høj. Derfor mener DFS, at Folketinget bør vedtage en lov, der pålægger banker at behandle foreningerne mere lempeligt.

Det vil DFS arbejde for i 2024, så foreningernes ildsjæle ikke brænder ud på grund af bankbureaukrati.

Trepartsaftale tilgodeså folkeoplysningen

DFS gjorde sin stemme gældende i tiden op til, at en ny trepartsaftale på voksen- og efteruddannelsesområdet (VEU) så dagens lys. Regeringen og arbejdsmarkedets parter landede en trepartsaftale i september, og den indeholdt flere gode elementer.

Danmark mangler arbejdskraft, og efterspørgslen bliver ikke mindre i løbet af de kommende år. Samtidig er der en stor gruppe af unge og voksne, der befinder sig på kanten på arbejdsmarkedet – blandt andet fordi de mangler flere basale færdigheder.

Derfor så DFS frem mod trepartsaftalen på voksen- og efteruddannelsesområdet (VEU) mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter med spænding.

Det var vigtigt for DFS, at trepartsaftalen skulle give mennesker både i og udenfor arbejdsmarkedet mulighed for at opkvalificere deres basale færdigheder – til gavn for både dem selv og for samfundet.

Trepartsaftalen sikrede, at ikke kun beskæftigede, men også voksne uden for arbejdsmarkedet, fremadrettet kan opkvalificere deres digitale og deres engelskkompetencer på de såkaldte FVU-kurser (forberedende voksenundervisning). En sejr for DFS, som har arbejdet for netop det. Blandt andet fordi flere daghøjskoler og aftenskoler oplevede stor efterspørgsel efter disse kurser fra ledige, sidst det var en mulighed, tilbage i 2021.

Et andet godt element i trepartsaftalen var, at kurserne i FVU-digital og FVU-engelsk blev gjort til permanente tilbud, hvilket også var noget, som DFS kæmpede for.

Det var godt nyt, da vi lever i et samfund, der kun bliver mere digitalt og globaliseret. Vi møder engelsk oftere og tidligere i livet, og virksomhederne efterspørger i stigende grad basale engelske og digitale kompetencer. Derfor er der i den grad brug for fag som FVU-digital og FVU-engelsk, og det er et vigtigt skridt for, at flere får plads i det arbejdende fællesskab.

Med aftalen blev det også besluttet, at der skal nedsættes en 'VEU-alliance', som skal arbejde med, hvordan der kan skabes et systematisk løft af danskeres basale færdigheder.

I kølvandet på aftalen blev der nedsat forskellige arbejdsgrupper, som DFS har arbejdet for at blive inddraget i. Det er herunder lykkedes at få repræsentanter fra de folkeoplysende udbydere af FVU og OBU (ordblindeundervisning) med i en arbejdsgruppe med arbejdsmarkedets parter, der bl.a. skal udvikle modeller, som skal understøtte, at flere voksne screenes for læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed.

Et af de elementer, som DFS savnede i trepartsaftalen var, at det gøres lettere for udbydere at lave opsøgende arbejde i virksomheder og andre steder såsom boligforeninger, a-kasser og kommuner, når man skal tiltrække kursister til FVU og OBU-kurser.

Det ville have givet de folkeoplysende skoler flere muskler til at hjælpe med det administrative arbejde og bidrage til koordineringen med potentielle kursister, så flere kunne få glæde af OBU- og FVU-kurserne.

Undervisningsminister, Mattias Tesfaye, sad for bordenden ved forhandlingerne om den nye trepartsaftale. Foto: Børne- og undervisningsministeriet, Keld Navntoft

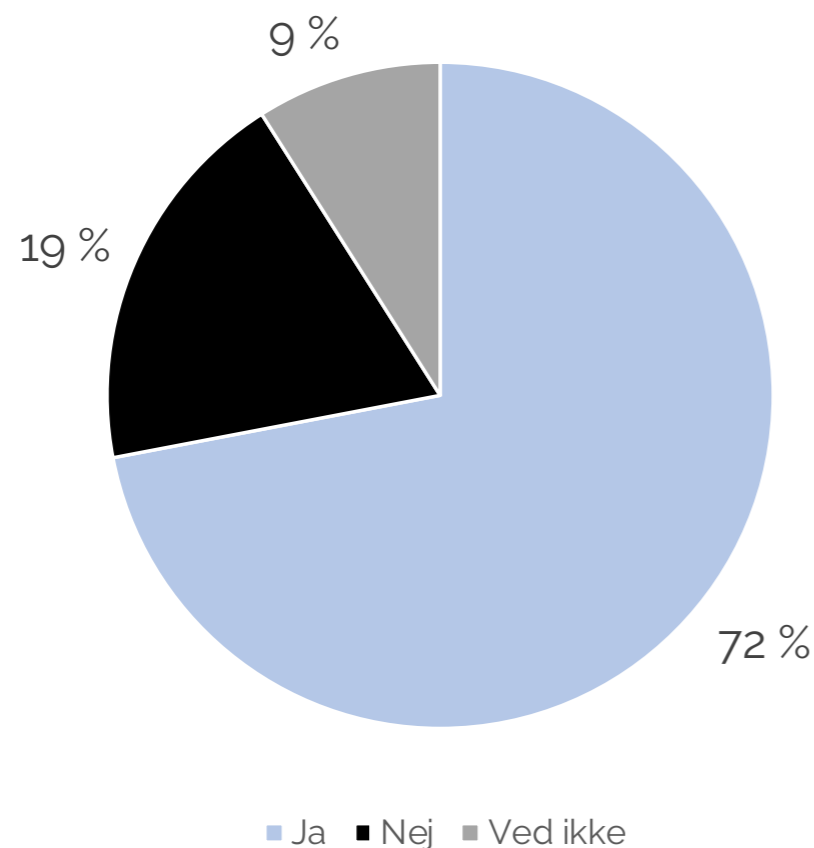
”DET VAR VIGTIGT FOR DFS, AT TREPARTSAFTALEN SKULLE GIVE MENNESKER BÅDE I OG UDENFOR ARBEJDSMARKEDET MULIGHED FOR AT OPKVALIFICERE DERES BASALE FÆRDIGHEDER – TIL GAVN FOR BÅDE DEM SELV OG FOR SAMFUNDET.”

Hvad tænker du, når der bliver sagt "folkeoplysning?"

I februar 2023 foretog DFS i samarbejde med Voxmeter en undersøgelse, som afdækker danskernes kendskab til folkeoplysning og omfanget af deltagelse i folkeoplysende aktiviteter plus de deltagendes vurdering af personligt udbytte.

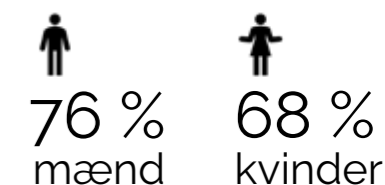
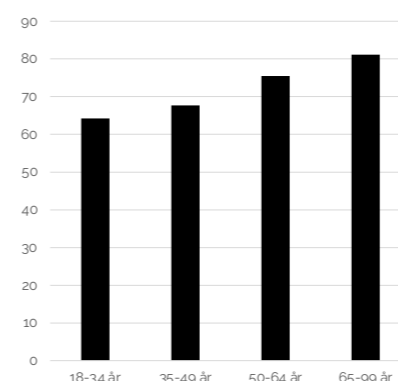
Dataindsamlingen er foretaget i perioden den 6. februar 2023 til den 16. februar 2023, og der er indsamlet data fra 1.052 nationalt repræsentative respondenter.

Kender du begrebet folkeoplysning?

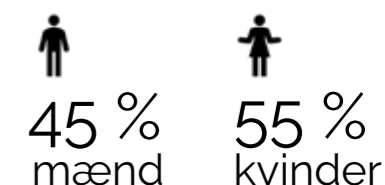
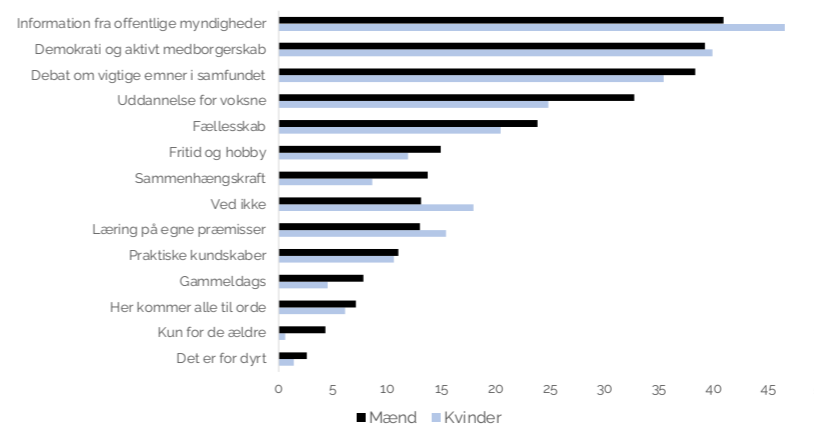
Kendskabet til begrebet folkeoplysning stiger signifikant med alderen

81 % af de 65-99 årige har kendskab til begrebet sammenlignet med 64,2 % af de 18-34 årige

kender til begrebet folkeoplysning

Associationer til begrebet folkeoplysning fordelt på køn

Udgør den samlede mængde af deltagere i folkeoplysende aktiviteter

9 ud af 10 har fået et positivt udbytte af at deltage i en folkeoplysende aktivitet (90,3%)

7 ud af 10 følte sig som en del af et fællesskab (72,1%)

7 ud af 10 fik udviklet deres faglige kompetencer (73 %)

6 ud af 10 fik udviklet deres sociale kompetencer (61,7 %)

Daghøjskolen i Randers er en af de mange folkeoplysende skoler, der hjælper unge videre i uddannelse og job.

DFS satte fokus på de unges vej i livet på et event på Folkemødet ved navn "En fremtid for alle unge – vi har svaret!".

Unge

Unge finder vej i livet i folkeoplysningen

Alt for mange unge står uden for samfundet. DFS brugte meget af 2023 på at sætte fokus på, hvordan de folkeoplysende skoler kan hjælpe unge på vej i livet og ind i nye fællesskaber.

43.000 unge er hverken i beskæftigelse eller i gang med en ungdomsuddannelse.

En del af denne gruppe kæmper også med psykisk sygdom og misbrug. Det er en stor udfordring for samfundet, men også for den enkelte unge.

Det store spørgsmål er, hvordan de unge bedst hjælpes videre? Det har politikere, forskere, stat, kommuner, virksomheder og civilsamfundsorganisationer forsøgt at finde løsninger på i årevis. Og 2023 var ingen undtagelse.

Her udgav den såkaldte Reformkommission den sidste af sine længe ventede rapporter med titlen: 'Nye reformveje 3'.

I rapporten udviste kommissionen forståelse for, at der er brug for at styrke de helhedsorienterede indsatser. Indsatser som højskoler, daghøjskoler og oplysningsforbund – men også efterskoler, frie fagskoler og ungdomsskoler - netop er gode til.

Men i rapporten var der også et stort fokus på at få de unge i job, hvilket DFS' formand, Per Paludan Hansen, advarede mod:

"(...) kommissionen er for ensidige og glemmer deres indledende forståelse for, at de unge også har sociale og psykologiske udfordringer og læringsproblemer. På mig virker det som om, at kommissionens ønske om at øge arbejdsudbuddet er kommet til at overskygge hensynet til de unge."

Samtidig var Per Paludan Hansen kritisk over for kommissionens forslag om at afskaffe 10. klasse, som han mener, er et skridt i den forkerte retning, hvis man vil styrke de unges uddannelse og udvikling.

Anbefalingen om at fjerne 10. klasse, som vi kender den i dag, vil få stor betydning for folkeoplysende skoler som frie fagskoler, efterskoler og ungdomsskoler.

"I DE FOLKEOPLYSENDE SKOLERS 10. KLASSER FÅR DE UNGE MULIGHED FOR AT UDVIKLE SIG SAMMEN MED ANDRE. DE OPLEVER FÆLLESSKABER, DER STYRKER DEM. DE MODNES OG DANNES SOM MENNESKER, SAMTIDIG MED AT DE FORDYBER SIG OG FORBEDRER SIG FAGLIGT. DET ER GODT OG VIGTIGT I SIG SELV."

Per Paludan Hansen, formand, DFS

"I de folkeoplysende skolers 10. klasser får de unge mulighed for at udvikle sig sammen med andre. De oplever fællesskaber, der styrker dem. De modnes og dannes som mennesker, samtidig med at de fordyber sig og forbedrer sig fagligt. Det er godt og vigtigt i sig selv. Og så gør 10. klasse-opholdet det meget lettere for de unge at vælge deres videre vej i uddannelsessystemet bagefter," skrev Per Paludan Hansen efterfølgende i en kronik i Avisen Danmark.

Ny unge-pjece til kommunerne

Når unge i målgruppen bliver visiteret til job eller uddannelse i deres kommune, er det med henblik på at hjælpe den enkelte videre. Intentionen er god, men det er langt fra alle, der er parate til at springe direkte ud i uddannelse eller job.

I disse situationer er de folkeoplysende skoler gode til at tilbyde målrettede tilbud, der fokuserer på at skabe gode relationer, positive læringsoplevelser, selvtillid og motivation.

DFS har i 2023 understøttet dette arbejde ved at udgive en 'unge-pjece', der er målrettet de såkaldte KUI-vejledere (den kommunale ungeindsats), hvor de kan læse om de folkeoplysende skoletilbud.

Pjecen blev udviklet i samarbejde med Daghøjskoleforeningen, Efterskoleforeningen, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Frie Fagskoler, Ungdomsskoleforeningen og oplysningsforbundene (AOF, DOF, FOF, Fora og LOF).

I forbindelse med at pjecen blev udsendt til landets kommuner, udtalte DFS' formand, Per Paludan Hansen:

"Vi ved, at ungevejlederne i landets kommuner forsøger at finde de bedste løsninger for de unge, der

har brug for ekstra støtte på vejen. Forhåbentligt kan pjecen vise, at de folkeoplysende skoler kan være netop den hjælp, der skal til, og ikke mindst understrege den store opgave, som skolerne løfter."

Unge-debat på Folkemødet

DFS satte også fokus på de unges vej i livet på et event på Folkemødet ved navn "En fremtid for alle unge – vi har svaret!".

Her havde vi sat David Dreyer Lassen, der er medlem af Reformkommissionen, og ungdomsforsker Noemi Katznelson fra Center for Ungdomsforskning (CeFU), i stævne til en debat om Reformkommissionens rapporter.

Til eventet fremhævede Noemi Katznelson bl.a. kommissionens forslag om at bruge arbejdsmarkedet mere systematisk i unge-indsatserne for at hjælpe dem videre i livet – fx ved at gøre det nemmere for unge at få et fritidsjob. En indsats, som ungdomsskolerne og Ungdomsskoleforeningen allerede arbejder med i projektet 'COOP CREW'.

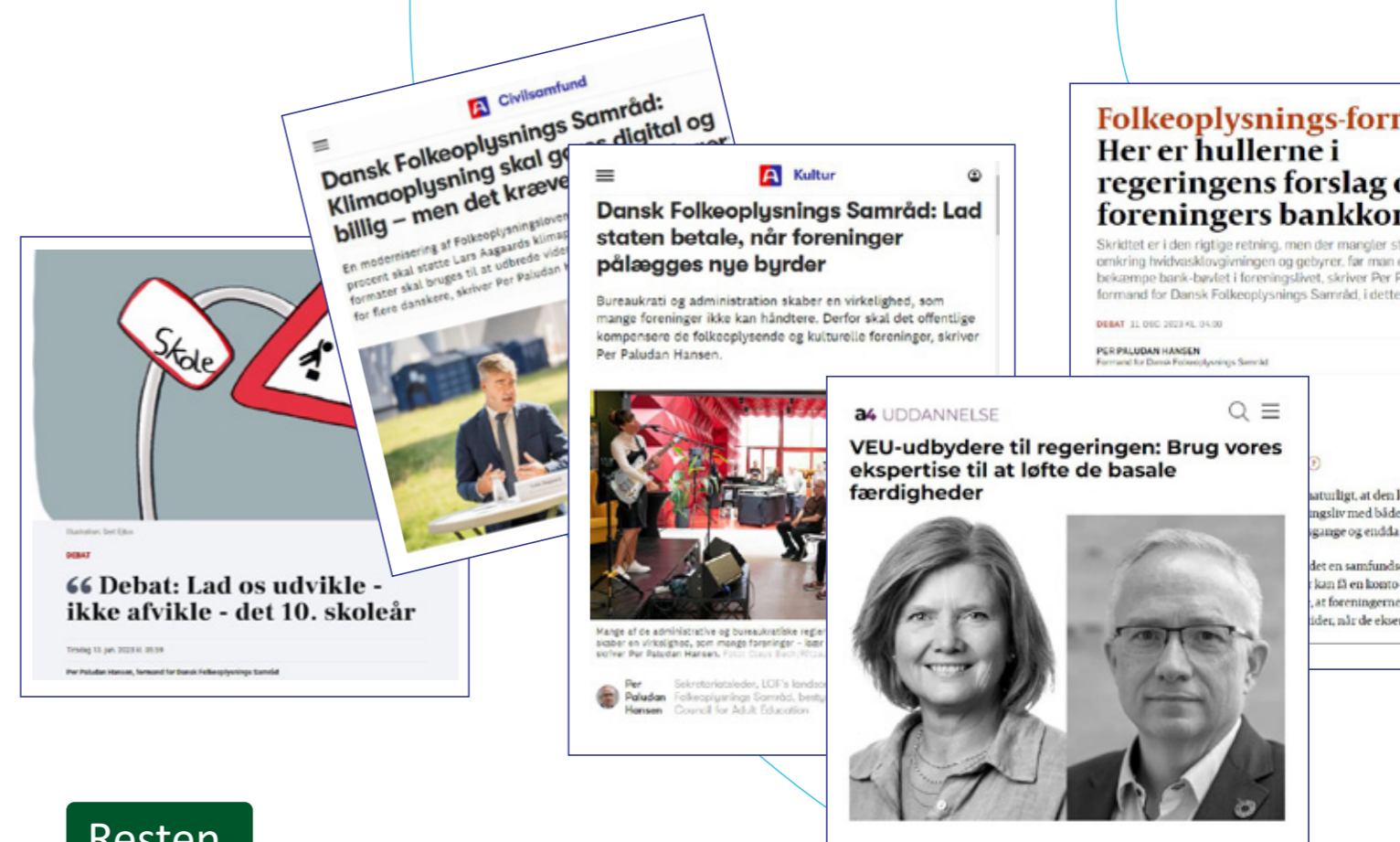
Senere på året indgik DFS også som partner på Videncenter for Folkeoplysning (Vifo) konference "Folkeoplysningens Rum og Roller", hvor vi havde inviteret aktører fra de frie fagskoler og daghøjskolerne til en debatsession om, hvordan vi kan hjælpe de unge videre i livet.

Her blev det bl.a. fremhævet, hvor vigtigt det er at tro på de unge:

"Vi siger aldrig: "Nu er det din sidste chance." Hvis de unge er hos os, så tror vi på dem. Hvis de unge gider os, så gider vi dem. Og de får altid muligheden for at blive," som Casper Nellemann fra Vittrup Fri Fagskole formulerede det.

"VI SIGER ALDRIG: "NU ER DET DIN SIDSTE CHANCE." HVIS DE UNGE ER HOS OS, SÅ TROR VI PÅ DEM. HVIS DE UNGE GIDER OS, SÅ GIDER VI DEM. OG DE FÅR ALTID MULIGHEDEN FOR AT BLIVE."

Casper Nellemann, Vittrup Fri Fagskole

Resten

... og mange andre aktiviteter

Puljer

DFS uddelte 1,9 mio. kroner i de to udviklingspuljer. DFS' egen udviklingspulje til folkeoplysning blev fordelt på syv projekter, og pengene fra Kulturministeriets udviklingspulje til lokal folkeoplysning, som DFS administrerer, blev fordelt på 11 projekter. Midlerne fra de to udviklingspuljer er blevet uddelt til udviklingen af den lokale folkeoplysning indenfor temaet FN's 17 Verdensmål og bæredygtighed. I DFS' støttepulje blev der uddelt 325.000 kr., som blev fordelt til syv økonomiske trængte medlemsorganisationer.

I løbet af 2023 er vores erfaringsdatabase på DFS' hjemmeside blevet udvidet. I databasen finder man gode råd, inspiration og erfaringer, som tidligere puljemodtagere har gjort sig i deres projekter.

Debatindlæg

Læserbreve, kommentar og kronikker er et vigtigt redskab til at komme ud med DFS' synspunkter. I 2023 blev disse debatindlæg bragt i andre medier på vegne af DFS.

"Lad os udvikle - ikke afvikle - det 10. skoleår", Avisen Danmark, 13. juni. Om Reformkommissionens anden rapport "Nye reformveje 2".

"Minister og organisationer: Vi skal hjælpe foreningslivet i stedet for at mistænkeliggøre det," Altinget, 21. juni. Om foreningernes møde med bureaukrati.

"Dansk Folkeoplysnings Samråd: Lad staten betale, når foreninger pålægges nye byrder", Altinget, 25. august. Om bureaukratisk bøvl for foreninger i banksager.

"Dansk Folkeoplysnings Samråd: Klimaoplysning skal gøres digital og billig – men det kræver lovændringer", Altinget, 2. oktober. Om folkeoplysningens rolle i den grønne omstilling.

"VEU-udbydere til regeringen: Brug vores ekspertise til at løfte de basale færdigheder," Ugebladet A4, 24. oktober. Om trepartsaftale på voksen- og efteruddannelsesområdet (VEU), der blev indgået mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter.

"Folkeoplysnings-formand: Her er hullerne i regeringens forslag om foreningers bankkonto", Idrætsmonitor, 11. december. Om regeringens kommende lov, der skal sikre foreninger en nem og billig bankkonto.

LinkedIn

Nyhedsbrev og sociale medier

DFS bruger mange ressourcer på at kommunikere til vores interessentlandskab i form af medlemmer, politikere, embedsværket, samarbejdspartnere mv. Vores nyhedsbrev, der har over 2000 abonnenter, er en central kanal til at nå ud med vores budskaber. I løbet af 2023 har vi øget vores såkaldte "åbnings- og klikrater" på nyhedsbrevet, der indikerer, at der er en stigende interesse for de nyheder om folkeoplysningen, som DFS udgiver.

Vi er også aktive på sociale medier som Facebook, LinkedIn og X (tidligere Twitter). I løbet af 2023 har vi især brugt tid på at opbygge DFS' tilstedeværelse på LinkedIn, som er en stadig mere populær platform. Her har vi formået at øge vores følgerskare og rækkevidden på vores opslag med op mod 25 pct.

DFS var partner på Vifo-konference:

For femte gang slog Videnscenter for Folkeoplysning (VIFO) dørene op for den brede folkeoplysende sektor og satte folkeoplysningen til debat baseret på ny viden og praktiske erfaringer fra aktører på området.

I 2023 var DFS med som konferencepartner sammen med Lokale og Anlægsfonden, EPALE, Dansk Ungdoms Fællesråd, DUF og Faaborg-Midtfyn Kommune. Programmet bestod af en række oplæg, debatter og netværksaktiviteter og temaerne talte blandt andet bæredygtighed, byudvikling, mental trivsel og digitalisering.

Konferencen løb over to inspirerende dage i september og fandt sted i Faaborg. Flere end 200 deltagere fra aftenskoler, foreninger og kommuner var samlet for at nørde folkeoplysning.

DFS' formand med i Magtudredning 2.0:

Folketinget har besluttet, at et hold forskere skal gennemføre en ny magtudredning – Magtudredning 2.0 - som skal skabe viden om demokratiets aktuelle tilstand. Det bliver en opfølgning på en tilsvarende udredning fra 2003. En følgegruppe bestående af 30 medlemmer skal give input til forskerne og senere understøtte formidlingen af resultaterne. Det indgik i den politiske aftale, at et af medlemmerne skulle udpeges af Dansk Folkeoplysnings Samråd. DFS pegede på formand Per Paludan Hansen.

DFS-formand, Per Paludan Hansen, er udpeget til at sidde i en følgegruppe, som skal give input til Magtudredning 2.0, der skal undersøge demokratiets tilstand. Det er Folketingets formand, Søren Gade (V), der er formand for følgegruppen. Foto: Folketinget, Anders Hviid.

Programmet i Folkeoplysningens telt var tætpakket med mange spændende arrangementer.

Formålet med Magtudredningen 2.0 er at etablere et videnskabsbaseret grundlag for den politiske samtale blandt borgere og beslutningstagere om, hvordan man kan sikre levedygtigheden og legitimiteten af det danske demokrati i en verden præget af nye udfordringer. Per Paludan vil blandt andet have fokus på de barrierer, der er for nogle samfundsgruppers adgang til magten og på civilsamfundets rolle i demokratiet. Der er afsat fem år til projektet.

Folkemødet og Kulturmødet Mors

Dansk Folkeoplysningssamråd og vores medlemsorganisationer satte deres præg på Folkemødet 2023. Ud over 15 events, der foregik i Folkeoplysningens Telt, gennemførte 15 af DFS' medlemsorganisationer eller deres lokale skoler i alt 139 events rundt om i Allinge.

Folkemødets Dialogpris, som Dansk Folkeoplysningssamråd, Dansk Ungdoms Fællesråd, Lead Agency og Foreningen Folkemødet står bag, blev desuden uddelt. Vinderen af prisen i 2023 blev folketingsmedlem for Alternativet Torsten Gejl.

Det er ikke kun på Folkemødet på Bornholm, hvor der debatteres om folkeoplysning. På Kulturmødet Mors i august stod DFS og Folkeoplysningssamvirket i Aalborg for at arrangere en samtalsalon om livslang læring. Det centrale spørgsmål i debatten var: Hvordan sørger vi for at gøre det attraktivt for alle at lære hele livet?

Det var direktør for FOKUS Folkeoplysning Aalborg, Bjørn Salling, sekretariatsleder for Grundtvigsk Forum, Lise Korsgaard og direktør for FOF Aarhus, Søren Peter Hansen, der gav deres bud på, hvordan vi udvider rammerne for læring igennem hele livet. Samtalen blev modereret af tidligere kulturminister og nuværende strategisk direktør for Sangens Hus, Elsebeth Gerner Nielsen.

Folkeoplysning med i strategi mod ensomhed

Ensomheden stiger i Danmark. Alene i 2021 var der 600.000 danskere over 16 år, der følte sig ensomme. Hvis man tager de økonomiske briller på, så anslås det, at ensomhed koster samfundet 7,4 mia. kroner årligt.

Det var bagtæppet for en ny strategi, som 'Det Nationale Partnerskab mod Ensomhed' lancerede den 21. juni.

Partnerskabet – der har haft Ældre Sagen og Røde Kors i spidsen for arbejdet – består af 115 aktører på tværs af myndigheder, virksomheder, organisationer og civilsamfundet. Også DFS har bidraget til arbejdet og lagt vægt på folkeoplysningens muligheder for at mødes i uformelle rammer om fælles aktiviteter, interesser og tilegnelse af ny viden og kompetencer, der kan gøre det lettere at indgå i nye sociale relationer.

Strategien indeholdt en lang række forslag til, hvordan vi som samfund kan forebygge og bekæmpe ensomhed, herunder hvordan vi styrker opsporing af ensomhed og forstærker samarbejde på tværs og lokalt. DFS bidrog til dette arbejde med en lang række eksempler og inspiration fra den folkeoplysende verden, herunder blandt andet aftenskolemakkerordningen, online-rejser og fællesskabsguides.

Brobyggerne var en af de organisationer, der blev medlem af DFS i 2023. Foto: Bente Foged Madsen.

Organisationen

Fornyelse i bestyrelse, sekretariat og medlemskreds

Nye medlemmer

Kredsen af medlemmer i DFS blev udvidet i løbet af 2023. Foreningen "Sager der samler" blev medlem af DFS. Samtidig meldte foreningerne "Brobyggerne – Center for dialogkaffe" og "Nordic Bildung" sig ind i DFS som associerede medlemmer.

Det betyder, at DFS i dag har 38 ordinære medlemmer og ni associerede medlemmer.

Fornyelse i bestyrelsen

På årets repræsentantskabsmøde var der fornyelse i bestyrelsen. Fem bestyrelsesmedlemmer var på valg. Formand Per Paludan, LOF, Lise Korsgaard, Grundtvigsk Forum, Lars Bangert Struwe, Atlantsammenslutningen, Marlene Berth Nielsen, Fora blev alle genvalgt. Derudover blev Helle Bøtcher, Foreningen af Daghøjskoler valgt ind i bestyrelsen som nyt medlem.

Helle Bøtcher

Ulrik Kampmann

Lisa Ioannou

FORNYELSE I SEKRETARIATET

Ny sekretariatschef

Ulrik Kampmann tiltrådte som sekretariatschef i DFS den 1. juni 2023.

Ulrik Kampmann har mange års ledererfaring i bagagen som udviklingschef i TrygFonden og Realdania, som sekretariatschef i Frivilligrådet/Det Centrale Handicapråd og som direktør i Dansk Blindesamfund. Umiddelbart inden sin ansættelse i DFS arbejdede han som selvstændig rådgiver, hvor han hjalp fonde, organisationer og kommuner med interessevaretagelse og strategiarbejde.

Personale

Natacha Holst Hansen valgte i 2023 at søge nye udfordringer udenfor DFS. Natacha Holst Hansen var souschef og en overgang også konstitueret sekretariatschef.

Chefkonsulent Michael Voss gik ved årets udgang på pension efter 18 år i DFS' tjeneste. I stedet tiltrådte Lisa Ioannou den 1. december 2023 som kommunikationskonsulent.

DFS' medlemmer og associerede medlemmer

Medlemmer

- AOF-Danmark
- Atlantsammenslutningen
- Coop
- Daghøjskoleforeningen
- Dansk Amatør Orkester Samvirke, DAOS
- Dansk Kvindesamfund
- Dansk Oplysnings Forbund, DOF
- Landsforeningen for dramatisk virksomhed, DATS
- Demokrati i Europa, DEO
- Efterskoleforeningen
- Europabevægelsen
- FN-forbundet
- Folk & Sikkerhed
- Folkehøjskolernes Forening i Danmark
- Folkeligt Oplysnings Forbund, FOF
- Folkeuniversiteterne i Danmark
- Folkeuniversitetets Komitestyrelse
- Folkevirke
- Fora
- Foreningen NORDEN
- Frie Fagskoler
- Dansk Friskoleforening
- Fritid & Samfund
- Grundtvigsk Forum
- Grænseforeningen

- Grøn Hverdag
- Komiteen for Sundhedsoplysning
- Korliv
- Kulturhusene i Danmark
- Kvindernes U-landsudvalg, KULU
- Liberalt Oplysnings Forbund, LOF
- Netværk for Økologisk Folkeoplysning og Praksis
- Nyt Europa
- Sager der samler
- S sammenslutningen af Lokalarkiver
- S sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer
- Socialistisk Folkeoplysningsforbund, SFOF
- Ungdomsskoleforeningen

Associerede medlemmer

- AFS Interkultur
- AKKS -Amatørkultur i Danmark
- Amatørmusik Danmark
- Brobyggerne
- Danmarks Biblioteksforening
- Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- Den frie Lærerskole
- Nordic Bildung
- Ungdomsskolelederne

DFS' bestyrelse

Per Paludan Hansen

Valgperiode 2023-2025 – Formand for bestyrelsen – Sekretariatsleder i LOF

Benedikte Kaalund

Valgperiode 2022-2024 – Sekretariatsleder i FOF

Helle Bøtcher

Valgperiode 2023-2025 – Formand for Foreningen af Daghøjskoler

Ejnar Bo Pedersen

Valgperiode 2022-2024 – Sekretariatschef i Ungdomsskoleforeningen

Henrik Christensen

Valgperiode 2022-2024 – Sekretariatsleder i DOF

John Meinert Jacobsen

Valgperiode: 2022-2024 – Administrerende direktør i AOF-Danmark

Lars Bangert Struwe

Valgperiode 2023-2025 – generalsekretær – Atlantsammenslutningen

Lise Korsgaard

Valgperiode 2023-2025 – Sekretariatsleder – Grundtvigsk Forum

Peter Munk Povlsen

Valgperiode 2022-2024 – Medlem af Efterskoleforeningens bestyrelse

Marlene Berth Nielsen

Valgperiode: 2023-2025 – Souschef og udviklingskonsulent i oplysningsforbundet FORA

Stine Hohwü-Christensen

Udviklingskonsulent – Medarbejderrepræsentant

Netværk i DFS

- Bæredygtighedsnetværk
- Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo)
- Netværk for mindre organisationer
- Sekretariatsledernetværk

DFS-repræsentation i eksterne repræsentantskaber, råd og nævn

Bibeskæftigelsesnævnet:

Ejner Bo Pedersen, Ungdomsskoleforeningen

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), repræsentantskabet:

Henrik Christensen,
Dansk Oplysningsforbund (DOF)

Den uafhængige Politiklagemyndighed:

Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskoleforeningen

Dommerudnævnelsesrådet:

Benedikte Kaalund, FOF

Følgegruppen for Magtudredningen 2.0:

Per Paludan Hansen, DFS

Bestyrelsen for International Council for Adult Education (ICAE):

Per Paludan Hansen, DFS

Pressenævnet:

Peter Munk Povlsen, Efterskoleforeningen
John Meinert Jacobsen, AOF Danmark

Rådet for Menneskerettigheder:

Rasmus Nørlem, DEO

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEUrådet):

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark

Dansk Folkeoplysnings Samråd er en paraplyorganisation for 38 landsdækkende folkeoplysende organisationer. Vores hovedopgave er at styrke folkeoplysningens vilkår og vedkommenhed i Danmark. Det gør vi gennem betjening af vores medlemsorganisationer, politisk interessevaretagelse og etablering af samarbejder og partnerskaber med både medlemsforeninger og eksterne partnere.

